

Atli Dam, lögmaður um »SuðurAfrika-málið«

Óbótalig skomm fyri føroyingar og Føroyar

— um tingið sigur nei til at seta handils-
bann í verk móti Suðurafrika

Tað er eitt stórt ivamál, um tað fæst meiriluti fyri uppskotinum frá landsstýrinum um at seta handilsbann í verk móti Suðurfrika.

Tá tingið hevði 1. viðgerð av málinum seinasta hósdag høvdu umboð fyri allar flokkar orðið. Aftaná orðaskiftið varð tað greitt, at umboðini hjá javnaðar-

flokkinum og tjóðveldisflokkinum atkvøða fyri uppskotinum og so helst eisini 2 sambandsmenn. Men hetta er ein atkvøða ov lítið. Ti bæði sjálvstýrisflokkurin, KFFF-flokkurin og Adolf Hansen eru imóti uppskotinum. Fólkaflokkurin er eisini allur imóti og atkvøða so eisini allir sambandsmennir uttan tveir imóti er uppskotið fallið.

Einki broytt

Vit vóru í tingsalinum undir orðaskiftinum.

Fyrsti røðari var Jóannes Dalsgaard, j.v.fl.

Hann visti á, at í roynd og veru er einki broytt í politikkinum hjá teimum hvítu ella boaranna síðani undanfarni forsætisráðharrin Henrik Verword í 1963 segði: »Vit vilja halda Suðurafrika hvítt. At halda tað hvítt merkir, at tey hvítu skulu halda fram við at ráða í øllum lutum — tað merkir hvitharraveldi í allar ævir.« — Hóast tað eru tekin til, at viðurskiftini eru broytt so sum at tann eygsýnligi skilnaðurin sum t.d. bussar fyri svart og hvít o.sfr. er burtur, so er í hinum endanum rasuskilnaðurin vorðin upp aftur størri, kúganin av teim svørtu harðrendari, og politisku, sosialu og búskaparlugu rættindini og møguleikarnir hjá teimum svørtu eru munandi skerd.

Jóannes Dalsgaard greiddi so frá søguni aftanfyrir apartheid og visti á, at paarthheid er ikki vanlig rasisma, tað er eisini eitt system, ein politikkur. — Tey svørtu eru vorðin 3. floks borgarar í egnum landi, er úrslitið.

Hann visti at enda á, at er ein imóti tiltøkum, so er

ein eisini fyri apartheid.

— Eingin kann taka undir við samstarvi við apartheidstýrið og samstundis vera imóti apartheid. Meirilutin av heimsins tjóðum ganga nú inn fyri tiltøkum. Vit kunnu koma uppi henda meirilutan við at samtykkja tað uppskot sum liggur fyri. Búskaparluga merkir hetta lítið fyri apartheid stýrið, fyri svørtu andstöðuna merkir hetta moralskur stuðul. Fyri okkum merkir ein samtykt tað

sama sum at vit varðveita okkara umdømi og æru, segði hann.

Ímóti, men!

Jógvan Sundstein, f.ó.fl., segði, at øll demokratiskt hugsandi fólk venda sær imóti apartheid-politikkinum í Suðurafrika. Hann vóti tó á, at tað í dag eru nógv lond í heiminum, sum verða stýrd ódemokratiskt. At skula taka bert eitt land burtúr og fordøma tað, helt Jógvan

Sundstein vera tekin um tørvandi logikk.

— Hetta er at leypa um garðin, har hann er lægstur.

— Annars fyríkemur tað mær, at tað er »in« í lötuni at arbeiða imóti Suðurafrika. Vit skulu nú til at luttaka í kórnum til forðing av Suðurafrika, meðan lond sum Polen, Chile, Afghanistan, Sovjet o.o. ikki skulu nevast. Tað eru kanska meira enn 100 lond í heiminum, sum hava diktatur. Og útráti

Atli Dam, lögmaður: — Ætlanin við uppskotinum er at forða fyri, at Føroyar gerast eitt hol í teirra boykottskipan, sum Norðurlond eru samd um at seta í verk móti Suðurafrika.

Jóannes Dalsgaard: — Tað eru suðurafrikanarar sjálvir, sum ynskja, at vit skulu seta tiltøk í verk

Mangan er tómligt í tingsalinum, men henda dagin suðurafrikamálið var til viðgerðar, var nærum fullsett.